

KINDERFILMFEST

Poleg programa za odrasle teče v Berlinu istočasno tudi program otroškega filma. Sestavljen je iz retrospektive in tekmovalnega dela.

Z retrospektivo se je letos predstavila danska proizvodnja med letoma 1946 in 1984. Na ogled je bilo osem filmov, od katerih sta bila pri nas predvajana dva: **Bustrov svet** in **Gumijasti Tarzan**.

Tekmovalni program je bil sestavljen iz desetih celovečernih in dvanajstih kratkih filmov. Značilnost berlinskega otroškega festivala je, da je žirija sestavljena tako iz najeminentnejših predstavnikov »odraslih« institucij, kot sta na primer CIFEJ (Mednarodni center za otroški in mladinski film) ter UNICEF, pa tudi samih otrok: otroška žirija.

Značilnost letošnjega programa je bila močna dominacija skandinavskih filmov. Vsekakor je očitno, da se za otroški film najbolj ogrevajo producenti na severu Evrope, saj je bilo od desetih tekmovalnih filmov kar osem filmov bodisi iz Švedske (**Zviti Charlie** in **Žabec Žoga**), bodisi Danske (**Skrivališče**), ali obeh (**Veliki voz**), Litve (**Poletni album**), Nizozemske (**Žepni nož**), Rusije in Nemčije (**Škrlatna roža**), Velike Britanije (**Kako kaj biznis**), Nemčije (**Slon v bolnišnici**). Ostaneta samo še Kitajska (**Bobnar z gore Huoyan**) ter Japonska (**Reka Shimato**).

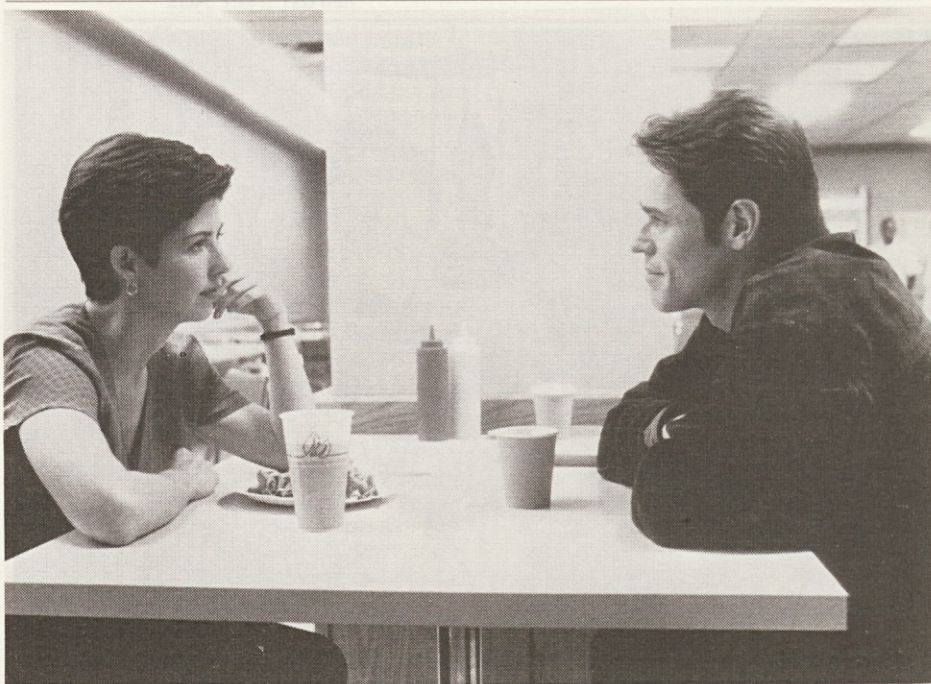
Toda Skandinavci ne dominirajo samo številčno, pač pa je tudi kakovost njihovih filmov že leta na višini. Spomnimo se samo imenitnih risank, polnih duhovitosti, brez mučne vzgojne note (kot smo je navajeni pri čeških filmih), pa vseeno še kako konstruktivnih pri oblikovanju malega gledalca: **Podganček**, **Potovanje v Melonijo**, **Brezrepi Pelle**, **Brezrepi Pelle gre v Ameriko**. Tem se je letos pridružila risanka o zvitem žabcu Charliju, ki se zopet odlikuje z jasno animacijo, brez kičaste navlake, s poudarjeno avtorsko noto. Od igranih filmov je izstopal zopet švedsko-danski **Veliki voz**, ki nosi letnico 92.

Režiser Birger Larsen vzdržuje kontinuiteto v pristopu k obravnavi tem, namenjenih otrokom in mladostnikom, značilno za skandinavske in še posebej švedske režiserje. Zopet moram omeniti nekaj najuspešnejših celovečercev tega žanra: **Moje pasje življenje**, **Ljubi me**, **Ronja - razbojnikova hči**, **Bustrov svet** ... Zgodbe teh filmov so res zgodbe otrok, toda dogajajo se v svetu odraslih. Otroci so postavljeni v stvarnost, ki se ne da razdeliti na svet odraslih in svet otrok. V njem so tako dobrodušni strici in tete kot tudi čudaki. Ravno enega izmed takšnih čudakov jim skuša približati ali vsaj razložiti Larsenov film. Dogodki so zmontirani zelo tekoče, napetost se stopnjuje iz prizora v prizor. Nepojasneni pojavi se izmenjujejo z idilo na konjih, agresivnost sošolcev s prijateljstvom malega glasbenika..., vse dokler nas tok ne pripelje do razkritja skrivnosti strašnega sosedu in vsesplošne pomiritve konfliktov. Brez omahovanja lahko film označimo za pravi thriller, ki pa vsebuje veliko zelo privlačnih scen, ki bodo ganile predvsem mladostnike. Zelo nevsiljivo pa je problematizirana vloga družine, tega tradicionalnega stebra družbe. Družina

ZASPANÉ

LIGHT SLEEPER

režija: Paul Schrader
scenarij: Paul Schrader
fotografija: Ed Lachman
glasba: Michael Beeb
igrajo: Willem Dafoe, Susan Sarandon, Dana Delany, David Clennon, Mary Beth Hurt, Victor Garber
ZDA, 1991, 103 min.

Ključna figura tega filma je vsekakor William Dafoe v izvrstni vlogi *dealerja* Le Toura, ki s profesionalno vestnostjo oskrbuje svoje stranke z drogo, hkrati pa na paradoksen način razkriva poteze nekakšnega altruizma, saj skuša v skrajnih primerih nekaterim preveč zasvojenim odjemalcem pomagati - in to na lastno škodo! Prazni tek njegovega življenja, razpetega med strojčkom za štetje denarja, telefonom in hotelskimi sobami, bari, restavracijami ter drugimi mesti, kjer oskrbuje svoje stranke, prekine ponovno srečanje z bivšo ženo, s katero se nista videla že več let. Njuno srečanje in poskus, da bi spet vzpostavila nekakšno razmerje, sproži serijo smrti, samomorov in umorov. Zenin samomor naposled povzroči, da se Le Tour iz miroljubnega »poslovneža« prelevi v neizprosnega maščevalca, ki hladnokrvno ustrelj domnevnega krivca za njeno smrt in njegova pomočnika. V celoti vzeto gre za dokaj skromno pripoved, zaradi česar se film ukvarja predvsem z oblikovanjem značajev in situacij, s slikanjem značilnega miljeja in njegovih detajlov, predvsem pa skuša ustvariti tisto tipično ozračje brezizhodnosti, ki je običajno spremljevalec pripovedi o drogah, drogiranju ali preprodajanju mamil. Svež prispevek Schraderjevega filma je nemara v tem, da biznisa z mamili ne prikazuje kot nekaj ekscesnega, ampak kot dobro utečeno, po svoje celo »čisto« in razmeroma mirno poslovno dejavnost, skratka kot nekaj, kar se lahko dogaja kjerkoli okrog nas. Prav v tem je namreč zahrbtnost tovrstnega biznisa, ki mu ni mogoče priti do živega z običajnimi sredstvi boja proti kriminalu. Premalo za velik film, a vseeno dovolj, da ga ni moč spregledati.